

פרוטוקול מס' 49

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים
יום ג', ה' בכסלו חשל"ה - 19.11.74, שעה 11.00

נכחו:

חברי הוועדה:
ח. גרוסמן - היו"ר
י. בארי
מ. גז
ל. דיציאן
מ. דרובלס
ה. זיידל
ח. זיאד
מ. ידיד
א. נמיר
מ. פרידמן
ב.צ. קשת
פ. שינמן

מ"מ מזכירת הוועדה: ר. זודקביץ

רשמה: צ. ספרן

סדר היום: א. שונות.

ב. מסקנות הוועדה בנושא: השירות לחולי כליות בבית-חולים
ומב"ם בחיפה - הצעה לסדר היום של חברי הכנסת משה שחל
ושלמה לורנץ.

- 307 -

(נתקבל ביום 25.11.74)

היו"ר ח. גרוסמן:

אני פותחת את הישיבה.

אני מביעה צער על הקורבנות החפים מפשע שנפלו בבית-שאן ואת הזדעזעותנו מרצח מתועב זה. יחד עם זאת אנחנו חייבים להמשיך וודאי שלא נעשה את דבר המחבלים הרוצים לשבש את חיינו.

השר הלל צריך היה להופיע בפנינו ולהביא את תוכניות ועדת השרים לענייני רווחה, אך בגלל מה שארע בבית-שאן לא יוכל לבוא.

א. שונות

ב.צ. קשת:

לסדר: הדיון בחוק ביטוח בריאות מתקיים תמיד בישיבות שמחוץ לכנסת. הייתי מבקש שהדיון בחוק זה יתקיים בימי ג' בשבוע, יום שבו אנחנו מקיימים ישיבה קבועה של הוועדה בכנסת.

היו"ר ח. גרוסמן:

מדוע?

ב.צ. קשת:

כי בוודאי יש חברי ועדה אחרים, מלבדי, שקשה להם להגיע לישיבות האחרות. חוק ביטוח בריאות הוא הדבר החשוב עליו דנה היום הוועדה ורצוי שידונו בו ביום הישיבות הקבוע בכנסת.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מכינה את הקשיים, אבל צריך לציין שתי עובדות: א. בישיבות המתקיימות ביום ה' יש השתתפות רבה יותר מזו שביום ג'; ב. בימי הכנסת יש לנו ישיבה אחת ביום ג' ואיננו יכולים לקיים יותר ישיבות בגלל ישיבות של ועדות אחרות. אם נבטיח את הישיבה ביום זה לחוק ביטוח בריאות בלבד, לא נוכל לטפל בישיבה הקבועה של הוועדה בעניינים שוטפים אחרים, כמו ענייני הסעד. יכול משהו לטעון שנושא הסעד הוא החשוב ואין להעביר אותו לימי ה'.

ב.צ. קשת:

אם ההשתתפות ביום ה' היא רבה יותר, אני מסיר את בקשתי.

היו"ר ח. גרוסמן:

חבר-הכנסת זיידל העלה בוועדה שאילתה בעניינו של ד"ר חייטוב. אקרא את התשובה שקיבלנו ממשרד הבריאות: "בהתאם לבקשתך הריני לשלוח לך את תגובתי לשאלות שהתעוררו בפרשת ד"ר חייטוב. היות והפרשה כולה טרם נסתיימה ועוד לא ברור אם ההליכים המשפטיים הסתיימו, לא יוכל, בשלב זה, שר הבריאות להוסיף פרטים נוספים לאמור בהודעתי זו".

ה. זיידל:

תשובתו של השר והמכתב מפליאים במקצת. השאילתה הוגשה בהסתמך על מכתב דוברת משרד הבריאות שהתפרסם במערכות העתונים, שלא חששה מסוג-יודיזה, ועל סמך תשובתו של ד"ר חייטוב. כחבתי מכתב לשר הבריאות והצעתי לו - בתיאום איתך - שיאיל להזמין את ד"ר חייטוב ולשוחח איתו מבלי שהעניין יגיע למשפט ולעתונות. הייתי מבקש סמך לעשות למען זה ששר הבריאות יזמין את ד"ר חייטוב לשיחה ולאחר מכן נוכל לקבל אינפורמציה מפרופ' פדה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני רושמת לפני לכתוב לשר, שבוועדה הובעה משאלה שיזמין את ד"ר חייטוב לשיחה ויודיע לנו מה היה מהלך השיחה.

לרגל קיצוצים במשרדים הוחלט למחוק את הסעיפים הקשורים בהוצאות סיוורים של ועדות הכנסת, למעט סיוורי ועדת החוץ והבטחון ואולי גם ועדת הכספים.

א. נסיר:

מה פירוש הדבר?

היו"ר ח. גרוסמן: לכנסת אין תקציב לסיורים של ועדות. בעבר היו כל הוועדות נוסעות לסיור על פי הזמנת משרדים או מוסדות ציבוריים שהיו ~~מממנים את הוועדה לסיור~~.

ב.צ. קשת: האם מדובר בקיצוץ הסעיף או בניטולו?

היו"ר ח. גרוסמן: מדובר במחיקת הסעיף.

אני גם כן בעד קיטוצים, אבל צריך לדעת איפה לקמץ. יכול להיות שיש מקום להופיע בפני יושב-ראש הכנסת ולברר איתו באופן יותר יסודי את כל עניין הסיורים. גם לא נראה לי שצריכה להיות איפה ואיפה. אם ועדה מחליטה בענייני שירותי בריאות, אין להחלטה פחות מסקל מאשר להחלטה של ועדת החוץ והבטחון בענייני בטחון.

את הסיור לפוריה וצפת נקיים כמתוכנן. את בית-החולים פוריה עלינו לראות כדי להגיד את דברנו בעניין בית-החולים זה, ולצפת הוזמנו עוד לפני פתיחת בית-החולים.

א. נמיר: יצאתי פעם לסיור עם ועדת החינוך והתרבות ובאמת יש הגזמה בלתי רגילה בארגון הסיורים: טסנו במטוס מיוחד; במקום לאכול בבית-ספר בקריית-שמונה, גם כדי לראות מה אוכלים הילדים, לקחו אותנו לקפולה. אם יוצאים לסיור, יכולה הכנסת לספק אוטובוס או זוטובוס; אפשר לאכול בחדר האוכל של בית-החולים, אם מבקרים בבית-חולים, ולא ללכת למסעדות.

אני בהחלט מקבלת את העובדה שהודידה מן המשרדים את עניין הסיורים, אבל עכשיו על הכנסת לסמן זאת, כדי שלא נהיה תלויים בכך אם משרד מסויים יסדר לנו מכונית או לא.

ס. ידיד: היות והעניין נוגע לכל הוועדות, יתאספו כל יושבי-ראש הוועדות ויחליטו לדבר עם היושב-ראש בעניין זה.

היו"ר ח. גרוסמן: אראה מה ניתן לעשות.

ס. ידיד: לפני שבועיים העליתי פה שאילתה בקשר למקרה שפורסם, על אדם שנדרש לשלם לבית-החולים "הדסה" 5,000 לירות עבור טיפול ואישפוז.

היו"ר ח. גרוסמן: היתה בעתונות תשובה של "הדסה" לכן לא מצאתי לנכון להביא זאת לוועדה. זו היתה תשובה רשמית ואני יכולה לספק לך אותה. הם מכחישים את הפירסום בכל תוקף.

ב.צ. קשת: לא בדיוק.

א. נמיר: הם אוסרים שזה שייך לשירות רפואי פרטי.

ס. ידיד: בדרך כלל מקובל שאם חבר-כנסת שואל שאילתה בוועדה לא מפנים אותו לעתונות כדי לקבל תשובה. אנקש לקבל תשובה רשמית מ"הדסה" בנדון ואז אדע אם יש מקום לפעולה נוספת.

היו"ר ח. גרוסמן: ייתכן שהיתה זו טעות שלי. שאלת את השאילתה לאחר שהעניין התפרסם בעתונות - גם שאבת את הנתונים לשאילתה מן העתונות - וכאשר כעבור יומיים התפרסמה התשובה בעתון, חשבתי שתתפק בה. אם אינך מסתפק בה, אנקש תשובה רשמית.

א. נמיר: יש עוד שאלות שלא קיבלנו עליהן תשובות. שאלתי בעניין פרופ' הוכמן לפני כמה ישיבות; שאלתי על מחלת ה-טי.זקס. אולי אפשר לקבץ את השאלות ולהעביר אותן כדי שנקבל תשובות.

היו"ר ח. גרוסמן:
השאלות נמצאות אצל שר הבריאות או המנהל הכללי של המשרד. הם יוכלו לענות עליהן כשנמשיך לדון על שירותי הבריאות, בעקבות ההצעה לסדר היום של הבר-הכנסת פת.

א. נמיר:
הענין הוא פרוצידורלי. עיקרה של השאלה הוא בעיתוי, כי היא מחייבת או שהדברים מחפחים בצורה שמחפחים. האם אין נוהל לגבי משך הזמן מהיום ששואלים עד יום מתן התשובה?

היו"ר ח. גרוסמן:
אינני יכולה להזמין את המנהל הכללי של משרד הבריאות לוועדה רק כדי לענות על כמה שאלות, אלא הוא עונה לשאלות בשעה שהוא מוזמן הנה גם לנושא אחר. בוועדה אין סעיף מיוחד בסדר היום של שאלות כמו במליאת הכנסת. אם הוא יבוא ביום חמישי לדיון על חוק ביטוח בריאות, ובענין בית-החולים פוריה, אבקש ממנו לענות באותה הזדמנות על השאלות.

מ. ידיד:
האמת היא, שבועדות אחרות חמיד מלווה את עבודת הוועדה נציג המשרד הקשור בוועדה ומשתתף בכל הישיבות.

היו"ר ח. גרוסמן:
לא חמיד.

מ. ידיד:
בדרך כלל. היות ואנחנו קשורים לשני משרדים והשאלות מופנות גם לסעד וגם לבריאות, היה רצוי שבכל ישיבה ישחפו לסירוגין פעם נציג משרד הסעד ופעם נציג משרד הבריאות.

היו"ר ח. גרוסמן:
ואם אין נושא ספציפי שנציג משרד הסעד או הבריאות צריך להשתתף בו, האם אזמין אותו לוועדה רק כדי לענות במשך עשר דקות על כמה שאלות? אני גם רואה בכך סכנה לנושא שיעמוד על סדר היום, כי שאלות אפשר לשאול בלי סוף. אני מוכנה להתייעץ עם המנהלים הכלליים של המשרדים איך אפשר לענות באופן שוטף על השאלות.

ה. זיידל:
אפשר לענות עליהן בכחב.

ל. דיציאן:
מתקיימת עכשיו הפגנה של נכים. באיזו מידה נוגע הדבר לוועדה?

היו"ר ח. גרוסמן:
בחקנון אמנם כתוב שוועדת השירותים תעסוק גם בנושאים הקשורים בנכים, אך לא כחוב מי כן ומי לא. עוור, למשל, הוא נכה, ומכיוון שהשירות לעוור הוא במשרד הסעד, ענין העוורים הוא גם בטיפול של הוועדה הזאת. לעומת זאת, חוק ביטוח נכות הועבר לוועדת העבודה, ומכאן שכל עניני הביטוח הם באותה ועדה, מה גם שהחוק קשור בביטוח לאומי שהוא חלק ממשרד העבודה.

הפעם מדובר בנכים מלידה או ממחלות, נכים שאינם נמנים על כל הקטיגוריות המעוגנות בחוק, כמו נכי צה"ל, נכי רדיפות הנאצים, נכי האונות עבודה. נכים אלה פנו אלינו עם התייקרות הקודמת של הדלק - מכיוון שרובם צמודים למכוניות - ואז הורכבה ועדה מיושבי ראש ועדת השירותים, ועדת העבודה ונציג ועדת הכספים, חבר-הכנסת עדיאל אמואלי. הזמנו את האוצר, את הביטוח הלאומי וחבענו פיצוי עבור התייקרות, לפחות לנכים שהמכונית משמשת להם רגלים, ואינם יכולים ללכת ברגל או לנסוע באוטובוס. לאחר מאמצים רבים הענין הסתדר והנכים קיבלו פיצוי וטרואקטיבי. לאחר שהבוקר שמעתי ברדיו על ההפגנה, טלפן אלי מר אבולעפיה מהאוצר ואמר שהאוצר מוכן לתת פיצוי התייקרות, אך אינו מוכן לשנות את העקרון.

ב.צ. קשת:
מה העקרון?

היו"ר ח. גרוסמן:
העקרון שמפצים על התייקרות בהתאם לפיצוי שמפצים, למשל, עובדי מדינה.

ב.צ. קשת:
אבל לגבי עובדי מדינה זה הוקפא.

היו"ר ח. גרוסמן:
נכון, לכן סידור זה היה טוב בעבר, אבל עכשיו אינו מספק.

היו"ר ח. גרוסמן:

עדיין לא נפגשתי עם הנכים, אבל הם ביקשו שאותה ועדה שטיפלה בבעיה אז, חטפל בה עכשיו. פניתי ליושב-ראש ועדת העבודה, אך הודיעו לי שהיום לא תוכל לטפל בעניין.

ה. זיידל:

אני מציע שיושב-ראש הוועדה תיזום מפגש עם הנכים, תשמע אותם ואחר כך תביא את העניין בפני הוועדה או בפני ועדה משותפת.

ב.צ. קשת:

יושב-ראש הוועדה יכולה לגשת אל הנכים יחד עם חבר-הכנסת אמוראי.

היו"ר ח. גרוסמן:

הנושא נוגע לשלוש ועדות, ומונתה ועדה המורכבת מיושבי הראש שלהן. אני מוכנה להיפגש היום אישית עם הנכים, בחנאי שיצטרפו אלי עוד שניים-שלושה חברי ועדה. אני מבקשת מחברי הכנסת גז, זיידל ונמיר להצטרף אלי.

ב. מסקנות הוועדה בנושא: השירות לחולי כליות בבית-חולים רמב"ם בחיפה - הצעה לסדר היום של חברי הכנסת משה שחל ושלמה לורנץ

ב.צ. קשת:

המסקנות האלה מתאימות לאותם חברי-הכנסת החושבים שנעשו פעולות חיוביות בחתום הטיפול בחולי כליות בארץ וצריך לציין אותן, ואני שייך לאותם חברי הכנסת.

סעיף 1: נאמר בו כי הוועדה "מציינת בסיפוק כי היחה החקדמון רבה בחתום הטיפול בחולי אי-ספיקת כליות". יש להוסיף כי הדבר נעשה בעיקרו על ידי חוספת דיאליזה, כי בשעתו היחה הבעיה - מחסור במכשירים.

היו"ר ח. גרוסמן:

לאחר המלים "בתחום הטיפול בחולי אי ספיקת כליות" נוסיף - "על ידי חוספת

מכונים".

ב.צ. קשת:

בעיה שלא קיבלתי עליה חשובה היחה: איך זה, מצד אחד, אנחנו קוראים להגברת טיפול הבית, ומצד שני, מדברים על טיפול הניתן אף ורק על ידי אחיות מוסמכות. מדוע בן המשפחה יכול להגיש, על אחיותיו, טיפול בבית לחולה, ואילו בבית-חולים, בו נמצא רופא, אחות מוסמכת, אי אפשר להעזר באנשים המוכנים לסייע בכך? לאחר הסברים רבים ששמעתי מרופאים ואחיות עובדים במכונים אני חושב שאפשר להכשיר עובדים, בעיקר עובדות, שיהיו אחיות של המכון. לא מדובר באחות ראשית, באחות מוסמכת, אלא באחות המגישה את הטיפול הקבוע.

ל. דיציאן:

אפילו לא אחות מעשיחה?

ב.צ. קשת:

אנחנו יכולים לנצל כוח אדם, בעיקר בין העולים, שהיה מועסק במקצועות רפואיים או פארא-רפואיים ולא נקלט כאן במקצועו. אנחנו יכולים לנצל גם בחורות כשווניות, מסורות וללמד אותן. בסעיף 6, בו מדובר על פתיחת קורסים מיוחדים לסטודנטים - ואנני מתנגד לכך - יש להוסיף את הצורך בהכשרת אנשים לטיפול בדיאליזה.

ל. דיציאן:

בעניין זה אני מגיש הסתייגות.

ב.צ. קשת:

צריך לראות את המצב כפי שהוא. לא הייתי מתנגד להכפיל את מספר האחיות המוסמכות, אבל המצב כיום הוא שעל כל אחות מוסמכת עובדות חמש-עשרה אחיות בלתי מוסמכות.

ל. דיציאן:

כשיקרה האסון הראשון, הצטער.

ב.צ. קשת:

אסון יכול לקרות אצל הרופא המזהיר ביותר, ועל אחת כמה וכמה אצל אחות מעשיחה שמגיעה לעבודה בדיאליזה אחרי שלושה שבועות של פרקטיקה. אם ייערך קורס מתאים לאנשים המחאימים, לא יקרה אסון. האסון יקרה אם לא נוכל לקדם חולים.

ב.צ. קשת:

בפתיחת המסקנות אנחנו מציינים
שישראל עומדת במקום הראשון בהגשת טיפול בדיאליזה, אך איננו מציינים
אח מה שהוסיף ואמר לנו השר, שבענין ההשכלוח אנחנו עומדים במקום האחרון.
עלינו לציין גם זאת.

היו"ר ח. גרוסמן:

אינני מתנגדת.

מ. פרידמן:

בסעיף 4 נאמר שכל המכונות נמצאות
בשימוש. זה אינו נכון. ב"רוטשילד"
יש שתי מכונות שלא משתמשים בהן כלל; בבית-החולים האיטלקי בחיפה יש
מכונות שאינן בשימוש.

היו"ר ח. גרוסמן:

אנחנו רק רושמים לפנינו שכך נאמר
לנו.

מ. פרידמן:

הוועדה שמעה גם דברים סותרים, וצריך
לרשום גם עובדה זו.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסעיף 2 נאמר, שהוועדה רושמת לפנייה
אח דבר שר הבריאות שכל אדם שיה זקוק לטיפול והחאים מבחינה רפואית,
קיבל דיאליזה. אנחנו לא יכולים לרשום לפנינו רק את הודעת משרד הבריאות,
אלא גם דברים סותרים שנאמרו לנו, ומנציגי הוועד למען חולי כליות שמענו
שלא כל חולה קיבל את הטיפול שהיה זקוק לו. עלינו להודות בכך שלא גלינו
את האמת עד הסוף, כי אחרת, ברגע שאנחנו על חוספת אחיות ודברים אחרים
לא מובן מדוע אנחנו דואגים לכך לאחר שהתוושמו שכל אחד קיבל טיפול.

היו"ר ח. גרוסמן:

האמת היא שבסופו של דבר כל אדם
מקבל טיפול, אלא שהדבר כרוך בהתרוצצות.

היו"ר ח. גרוסמן:

הובאו בפני הוועדה ידיעות ממקורות אחרים, כי עדיין לא הופעלו כל המכונות
הקיימים?

מ. פרידמן:

יש גם להוסיף, שלא כל מי שנזקק
לטיפול מקבל אותו.

היו"ר ח. גרוסמן:

זה שייך לסעיף 2.

ב.צ. קשת:

השאלה, אם אנחנו מקבלים את ההודעה
שכולם מקבלים טיפול או לא.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסופו של דבר כולם מקבלים טיפול, אם
כי לאחר מאמצים.

מ. פרידמן:

נגיד את זה.

היו"ר ח. גרוסמן:

חנסחי וחגישי הצעה.

מ. דרובלס:

בפתיחה אנחנו כותבים שישראל נמצאת
במקום הראשון, על סמך נתונים סטטיסטיים
שהובאו, האומרים כי יש 250 חולים באי ספיקת כליות על כל מליון חושבים.
באותו קטע אנחנו כותבים, שחוך כמה שנים נגיע גם אנחנו ל-1,000 חולים
על 4 מליון חושבים. אחת מן השתיים: אם עדיין לא הגענו למספרים אלה,
כיצד אנחנו נמצאים במקום הראשון?

היו"ר ח. גרוסמן:

נבדוק מה נאמר בפרוטוקול.

מ. דרובלס:

צריך לבדוק אם אנחנו באמת במקום
ראשון, כדי שהמסמך יהיה בסדר מבחינת

הנתונים.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסעיף 1 אנחנו מציינים בסיפוק את
התקדמות הטיפול בחולי אי ספיקת כליות, אך איננו מזכירים דבר בקשר
לירידה שחלה בהשכלות. יחד עם ציון ההתקדמות צריך לפנות בקריאה להגביר
אח קצב ההשכלות.

ב.צ. קשת:

אפשר למחוק בסעיף 1 את המלים "בסיפוק"
ו"רבה".

מ. דרובלס:
אשר לסעיף 2: בענין זה שמענו מפי אנשים שהופיעו בוועדה שלא כל הזקוקים יכולים לקבל טיפול. אני מציע לא לומר שכל אחד מקבל טיפול וגם לא לומר אח ההיפך.

היו"ר ח. גרוסמן:
בסופו של דבר כל אחד מקבל טיפול, אבל יש מקום להוסיף בסעיף 2, לאחר "קיבל טיפול זה": "אך מציינת כי במקרים מסויימים כרוך הדבר בקשיים רבים לחולה."

ב.צ. קשת:
צריך להוסיף אח המלה "החרוצצויות", כי זה דבר שניתן למנוע.

היו"ר ח. גרוסמן:
נכתוב: "אך מציינת כי במקרים מסויימים כרוך הדבר בקשיים ובהחרוצצויות עד שניתן הטיפול".

מ. ידיד:
גם לי קשה לקבל אח הנחונים כפי שניתנו כאן. בזמן שאנו דנים בנושא זה התקיים פה כנס בין-לאומי באותו נושא והיו על כך פרסומים לא מעטים. באחד העתונים כתוב: אין די מקום לחולים באי ספיקת כלידת.

היו"ר ח. גרוסמן:
מי כותב את זה?

מ. ידיד:
אלה דברים שנאמרו בקונגרס ומופיעים ב"מעריב" ב-6 בנובמבר. נאמר שם שכ-90 חולים חזקוקים לטיפול בכליה מלאכותית נוספים למספר החולים בארץ, אך תפוסת מתקני הדיאליזה אינה מאפשרת לטפל בכל החולים. הם מציינים שב"השרון" אין ציוד לקליטת כל החולים, ואחד הגורמים העיקריים למצב הוא המכשור. לגבי הפעלת כליה מלאכותית בבית הם מציינים שהדבר אינו מחאים לכל האוכלוסיה וחלוי בחנאי הדיוור. את זה לא ציינו במסקנות.

היו"ר ח. גרוסמן:
נכון. בסעיף 9 צריך להוסיף - "במקרים שהחנאים בבית מאפשרים זאת".

מ. ידיד:
ועוד נאמר בקונגרס: בישראל לא נעשה נסיון ממשי לאיבחון מוקדם של חולי כליות. פרופ' רוזנבלום אומר שרפואה מונעת יכולה להציל חיי אדם ועל ידי בדיקת שתן או בדיקת דם מוקדמת אפשר לאבחן את המחלה בעוד מועד.

היו"ר ח. גרוסמן:
זו הערה מקצועית מדי.

ל. דיציאן:
אנחנו גם לא יודעים אם היא בפלוגחא או לא.

מ. ידיד:
אולי כדאי להחייץ עם נציגי משרד הבריאות.

ב.צ. קשת:
אנחנו יכולים לקרוא למשרד הבריאות לבדוק זאת.

היו"ר ח. גרוסמן:
"הוועדה פונה לשירותי הבריאות לבדוק את האפשרות של איבחון מוקדם של מחלות היכולות לגרום לאי ספיקת כליות".

ב.צ. קשת:
אפשרות שניה היא, שתחקשו עם משרד הבריאות. אם יתמכו בכך, נכניס פיסקה זו למסקנות.

מ. ידיד:
בהמשך דבריו אומר פרופ' רוזנבלום: אני חובע שמשרד הבריאות ידאג לכך שיחוקק חוק המחייב את כל שירותי הבריאות האחראיים לרפואה המונעת בבתי הספר לבצע בדיקות שתן קבועות מדי שנה לכל החלמידים, כפי שקיים במקומות אחרים. הוא גם מצייין שבדיקות המעבדה הן פשוטות. צריך לבוא בדברים עם משרד הבריאות.

היו"ר ח. גרוסמן:
נברר את הדבר עם משרד הבריאות.

האמת היא שבדיונים שלנו שמענו את
משרד הבריאות, שמענו את החולים,
אבל לא שמענו מומחים, והיידע המינימלי הזה חסר.

מ. פרידמן:

בענין זה נשאל:

היו"ר ח. גרוסמן:

צריך לבדוק עוד פעם את המספרים
שמופיעים בנחונים.

ל. דיציאן:

אשר לפיסקה האחרונה בעמוד הראשון:

אינני זוכר שד"ר לזר אמר משהו בקשר לאפשרותו לתת טיפול ל-25 החולים
הנוספים.

הוא אמר את זה בפירוט.

היו"ר ח. גרוסמן:

אם כן, יש להדגיש זאת.

ל. דיציאן:

נוסיף לפיסקה זו: "ושמנו לפנינו
את הצהרתו של מנהל בית-החולים ומב"ם
ד"ר לזר, שביח החולים ידכל לחת להם את הטיפול ה"רוש".

היו"ר ח. גרוסמן:

לסיפה של הפיסקה נוסף: "והוא ערוך
להגיש להם את השירות".

י. בארי:

נחקבל.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסעיף 2: אינני יודע אם מתאים
לכתוב "וגם בעחיד ייעשה הכל להצלח
חיי אדם". יש לכתוב - "וגם בעחיד יחקבל". הדיאליזה אינה מצילה חיי אדם.
אלא מאריכה חיי אדם.

ל. דיציאן:

אפשר למחוק משפט זה.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסעיף 5: לא הייתי כותב בצורה
אבסולוטית על הענקת הפטור, אלא
הייתי כותב שהוועדה מציעה לבדוק אפשרות להענקת פטור.

ל. דיציאן:

בסדר.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסעיף 6: מסוכן מאד לכתוב - "הוועדה
ממליצה לשקול הענקת תנאים מיוחדים לאחיות העובדות בדיאליזה בגלל המתח
הנפשי הרב הכרוך בעבודה זו". למה לא נעניק תנאים כאלה לאחיות חדר?
ניחוח?

ל. דיציאן:

יש להן תנאים מיוחדים.

היו"ר ח. גרוסמן:

בצורה זו נגיע לכך שלכל אחות מוסמכת
יהיו תנאים מיוחדים. מוטב שיעלו את

ל. דיציאן:

שכר האחיות.

בסעיף זה מוכרחה להיות הכרעה.

היו"ר ח. גרוסמן:

המלצה על כך שמענו גם ממשרד הבריאות,
והיא מבוססת על העובדה שהעבודה
בכליות מלאכותיות היא עבודה דוחה ודורשת הכשרה מיוחדת. הם טוענים
שאחיות לא חבואנה לעבודה אלא אם יהיה חמויץ מיוחד. צריך להשאיר את הפיסקה.

מ. פרידמן:

אני מעמידה להצבעה את ההצעה להשמיט
פיסקה זו מסעיף 6.

היו"ר ח. גרוסמן:

ה צ ב ע ה

בעד השמטת הפיסקה - 4
נגד - 5

ההצעה להשאיר את הפיסקה נחקבלה.

יכולות להיות שתי דעות.

היו"ר ח. גרוסמן:

מוטב שנוותר על הפיסקה ולא נביא
שתי דעות מנוגדות.

ב.צ. קשת:

אני מציע להטיל על משרד הבריאות
לבחון אם יש מקום לחת חנאים מיוחדים

מ. ידיד:

לאחיות בדיאליזה.

"הוועדה ממליצה שמשרד הבריאות יבדוק
אם הענקת חנאים מיוחדים יכולה למשוך

ל. דיציאן:

אחיות לעבודה בדיאליזה."

אני מציעה לקבל את הצעת חבר-הכנסת
ידיד, שהיא למעשה פשרה בין שתי הדעות.

היו"ר ח. גרוסמן:

נכתוב: "הוועדה פונה למשרד הבריאות לבדוק הענקת חנאים מיוחדים לאחיות
העובדות בדיאליזה".

"לבדוק אם יש הצדקה להענקת חנאים
מיוחדים לאחיות העובדות בדיאליזה".

י. בארי:

בסדר.

היו"ר ח. גרוסמן:

אינני שלם עם סעיף 7, המדבר על קריאת
הוועדה למשרד הבריאות לפעול כדי להגיע

ל. דיציאן:

לשיעור השחלות רב. הייתי מבקש להגביל זאת בחנאים רפואיים מתאימים ובאי
הגזמה, כי כבר נוכחנו שכאשר הופיעה בשעתו אופנת ההשחלות, עשו השחלות
ללא כל הבחנה.

אתה מביע בזה אי אמון לאלה העוסקים
בנושא זה.

היו"ר ח. גרוסמן:

הסיפה אינה נחוצה. אפשר להשאיר את
הסעיף ללא הסיפה.

ל. דיציאן:

מדוע? אנחנו קוראים להגברת הפעילות
בחום השחלות.

ב.צ. קשת:

זה לא תפקידנו.

ל. דיציאן:

אני חושב שזה תפקידנו.

ב.צ. קשת:

אחוז ההשחלות ירד בארץ משום שבעקבות
המלחמה היתה חפוסה רבה במחלקות
מסוימות, אבל אי אפשר לומר שההשחלה אינה פתרון.

היו"ר ח. גרוסמן:

זה לא משחמע מן הסיפה.

ל. דיציאן:

פ. שינמן:

המסקנות הללו באות בעקבות הצעות
שהועלו לסדר היום. השאלה אם הן עונות
עובדות חיות - אך מהמסקנות משחמע שהיה טיפול בחולי כליות - גם הובאו
נאות. פירוש הדבר שאנחנו דוחים את ההצעות. מותר לנו להגיע למסקנות כאלה,
אבל אני רוצה שנדע מה פירושן.

היו"ר ח. גרוסמן:

מה אתה מציע?

פ. שינמן:

אני לא מציע, אני רק רוצה שנדע מהמסקנות
שלנו אומרות, שההצעות לסדר היום שהועלו

לא חאמו את המציאות.

את זה אנחנו לא אומרים.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסעיף 2 אנחנו אומרים: "הוועדה רושמת
לפניה את דבר שר הבריאות כי כל אדם

פ. שינמן:

אשר היה זקוק לטיפול... קיבל טיפול זה".

אנחנו לא אומרים את זה בשמנו, אלא בשם
שר הבריאות.

היו"ר ח. גרוסמן:

פ. שינמן:

הנחונים הסטטיסטיים אינם מובנים. הם
קובעים שעל כל מליון תושבים יש 250 חולים,
ואילו אצלנו, שאנחנו מונים 3 מליון, יש עד היום 251 חולים ויצטברו
עוד 174, יחד - 425. איך אנחנו קובעים תחזית שיהיו לנו 1,000 חולים
כשנגיע ל-4 מליון? אין צורך לבקש על חולים. צריך לבדוק את הנחונים.

פ. שינמן:

בסעיף 4 נאמר שכל המכשירים נמצאים בפעולה. היות ומדובר על 174 חולים שצריכים להחוסף על מקבלי הטיפול, צריך לומר במסקנות שמחסור במכשירים לא צריך להוות עיכוב לקבלתם של חולים אלה ושיש לדאוג שיהיו מכשירים במידה מספקת.

היו"ר ח. גרוסמן:

החלטנו שבסעיף 4 נאמר שהוועדה רושמת לפנייה את הודעת שר הבריאות וכן ידיעות אחרות שהובאו לפני הוועדה, לפיהן לא הופעלו עדיין כל המכשירים.

פ. שינמן:

צריך להוסיף משפט על דאגה למכשירים.

היו"ר ח. גרוסמן:

נוסיף בסעיף 4: "וממליצה שמחסור במכונים לא יהווה סיבה לאי טיפול בחולה."

בחולה."

ה. זיידל:

ההצעה לסדר היום היתה בנוגע לשירות לחולי כליות בביה-החולים רמב"ם בחיפה. הוועדה החליטה להרחיב את המסגרת ולדון בכלל הנושא. אם אנחנו מרחיבים בנושא זה ורואים את המצב בחומרתו, כפי שבא לידי ביטוי בכמה ישיבות שקיימנו, הרי אחת הבעיות המרכזיות היא בעיית כוח האדם. והנה בא חבר-הכנסת דיציאן ואומר: כוח אדם זה דבר חשוב, אך אין להעניק הטבות, ואז נמצאה הפשרה שהוצעה על ידי חבר-הכנסת זיידל. שמענו משר הבריאות וגם מד"ר לזר שהבעיה המרכזית לטיפול בחולי כליות היא בעיית כוח האדם. במסקנות עצמן אנחנו אומרים: הוועדה רשמה לפנייה את דברי שר הבריאות, שקליטה נוספת של חולים תחאפשר על ידי הכשרת פרסונל. "אין יבוא הפרסונל? ודוברו במפורש שמשרד הבריאות חושב על הטבות מיוחדות לאחיות שירצו לעבוד במכונים. פחאום הוודנו את זה מסדר היום על ידי הצעת הפשרה של חבר-הכנסת זיידל. לפי דעתי תפקידה של הוועדה איננו לבקש לבחון. יש לה דעה בנושא כוח האדם, ואם יש לה דעה, היא צריכה להמליץ על מתן הטבות.

היו"ר ח. גרוסמן:

אחה מערער על סעיף, שחשבתי שהוא מוסכם על כולם. נצטרך להכריע בו.

ה. זיידל:

הוועדה צריכה להגיש מסקנות המורכבות משני חלקים: חלק אחד שבו דיווח על מה שמטרו לנו השר, מנהל ביה-החולים רמב"ם, נציגי הוועד; חלק שני שבו מסקנות הוועדה. במסמך לפנינו יש ערבוב ובלבול בין הדיווח ובין המסקנות.

רשמתי לפני חמש בעיות מרכזיות:

השחלה, דיאליזה, כוח אדם, מחסור במכונים ומניעת ביוורוקרטיה. הייתי מציע שנרכז את חמש הבעיות המרכזיות האלה. מה חסר במסקנות? ראשית כל, אם הגענו למסקנה שיש לעבור ליותר השחלות - וכאן נאמר מדוע אין די השחלות - צריך לומר כיצד יש להגביר את המודעות בענין השחלת הכליות, כי במסקנות עצמן אנחנו אומרים שאחת הסיבות לירידה בהשחלות היא בחוסר המודעות לחרימת כליות. עלינו לומר איפוא שחייבים לפעול למהן הגברת המודעות לנושא של חרימת כליות והשחלת כליות.

היו"ר ח. גרוסמן:

תגיש את הנוסח שאחה מציע.

ה. זיידל:

דיאליזה ומחסור במכונים: צריכה להיות המלצה, שמחסור במכונים ובכוח אדם לא יהווה מכשול לקבלת חולים. זאת על ידי: א. עידוד מיוחד לקבלת כוח אדם; ב. מציאת מקורות כספיים למכונים,

כפי שהצעתי, אני מציע להביא אותן שוב לסיכום ולהצבעה סופית בכל הסעיפים לוועדה.

י. בארי:

אח הסיפה של הפיסקה השניה בעמוד הראשון יש לנסח כך: "הדיון בוועדה החולים רמב"ם בפרט."

במקום הכתוב בראש עמוד 2, יש לכתוב: "נציגי משרד הבריאות ומנהל ביה-החולים רמב"ם היו חמימי דעים כי הפתרון לאי ספיקת כליות היא ההשחלה."

היו"ר ח. גרוסמן:

בסדר.

י. בארי:

בסעיף 1 נאמר שהיחה החקדמות רבה בטיפול בחולי אי ספיקת כליות. צריך להוסיף שהטיפול הוא באמצעות דיאליזה, כי גם השתלות הן טיפול.

היו"ר ח. גרוסמן:

החלטנו שנאמדיכי ההתקדמות באה בשל הוספת מכונים.

י. בארי:

משמעות המלים " הוועדה רוסמת לפנייה" היא - אישור הדברים שנמסרו. הייתי מציע, בסעיף 2, להשמיט את הרישה, משחי סיבוח: א. עדיין אינני מוכן לחתום שמחר מחותיים לא עלול לקרות שמישהו יזדקק לטיפול ולא יוכל לקבל אותו; ב. מבחינה טקטית - אם המצב כל כך טוב, למה דרושים שינויים?

מ. פרידמן:

אם נקבל את הצעת חבר-הכנסת זיידל שנחלק את המסקנות לשני חלקים - חלק אחד של דיווח וחלק שני של המלצות הוועדה, לא נצטרך לכתוב - " הוועדה רשמה לפנייה", כי נמסור את כל מה שמסרו לוועדה ואחר כך נקבע מה היא ממליצה. אני חושבת שהיידע שמסר לנו שר הבריאות צריך להיות חלק מן הדיווח ששמענו.

היו"ר ח. גרוסמן:

הודעה שר הבריאות צריכה להירשם, כי העובדה שהוא מסר בוועדה שכל חולה שהיה זקוק קיבל טיפול וגם להבא יקבל טיפול. אם צריך לומר "הוועדה רשמה לפנייה" או לא, זה דבר אחר.

מ. ידיד:

סעיף 2 מורכב משתי הודעות של השר. נוציא את החלק הראשון, נשאיר את

החלק השני.

היו"ר ח. גרוסמן:

נאמר, במסגרת הדברים ששמעה הוועדה, כי היא שמעה מפי שר הבריאות שכל מי שהיה זקוק לטיפול קיבל טיפול, ונוסיף - יכן שמעה הוועדה ממקורות אחרים שלעמים כרוך מתן הטיפול בקשיים ובהתרוצצות.

י. בארי:

"כך שמעה הוועדה" זו השלמה. אי אפשר לברוח מן העימות אם מישהו מסר אינפורמציה נגדית. עלינו לומר: לעומת זאת מסרו אחרים אחרת.

מ. גז:

אפשר לכתוב: "עם זאת שמעה הוועדה"...

היו"ר ח. גרוסמן:

מחקבל.

י. בארי:

הוא הדין לגבי סעיף 4.

בסעיף 5 אנחנו צריכים להירשם יוחר מוסתים לפי גודל האוכלוסיה באוחר מקום; או שאנחנו מוסתים על ידי כך שבכל בית-חולים חיינה יחידות לדיאליזה.

היו"ר ח. גרוסמן:

עמדנו היא שאיש מבאר-שבע יקבל טיפול בבאר-שבע, ולא יסע לחל-אביב, ואם בבאר-שבע אין די מכונים, יש להוסיף מכונים.

י. בארי:

אז זו לא בעיה של ויסות, אלא של הקמת מכונים נוספים במקומות שיש נזקקים.

היו"ר ח. גרוסמן:

נכתוב: פיתוח מכונים במידה מספקת בהתאם לצרכי המקום.

י. בארי:

בלי ויסות.

היו"ר ח. גרוסמן:

גם ויסות חשוב.

י. בארי:

מה משמעות הוויסות פה?

היו"ר ח. גרוסמן:

נניח שאדם מבאר-שבע קיבל טיפול בתל-השומר, כי לא היה בבאר-שבע מכון. אדם מחל-אביב לא יוכל לקבל טיפול בתל-השומר, כי המקום חפוס על ידי אדם

היו"ר ח. גרוסמן:

מבאר-שבע. בינתיים פתחו מכוני בבאר-שבע, ואז יש צורך לווסת: להעביר את החולה בחזרה לבאר-שבע, כדי שאדם מחל-אביב יוכל לקבל טיפול בחל-השומר.

י. בארי:

לביטוי "ויסוח" משמעות אחרת: אם באזור תל-אביב שלשה בחי-חולים, צריך לחלק ביניהם את החולים בפרופורציה שווה. את מחוונח לכך שהחולה יוכל לקבל טיפול בצמוד למקום מגוריו.

היו"ר ח. גרוסמן:

וזה גם ענין של הוספת מכוני וגם ענין של סיסוח.

י. בארי:

סעיף 7: לפי מיטב זכוני לא דובר על כך שהשחלה מרחיק את החולה למספר שנים מן הדיאליזה, אלא נאמר שהשחלה באה במקום הדיאליזה, ונכון שלעתים רק למספר שנים. צריך לכתוב: "השחלת כליה עשויה, במקרים רבים, למנוע את הזדקנות החולה למכשיר הדיאליזה."

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מקבלת את הנוסח.

י. בארי:

אני בעד הכנסת סעיף בדבר איבחון מוקדם, אבל אז איננו יכולים להימנע מלהכניס סעיף כזה רק בגלל זה שמישהו ממשרד הבריאות יגיד שזה לא מעשי. אם אנחנו נכנסים לנושא זה כדאי שנשמע גם מומחים. צריך לפנות לפחות למספר גורמים, ואם יש חילוקי דעות, צריך להביא אותם בפני הוועדה.

מ. ידיד:

לחבר-הכנסת זיידל: הצעתי את הצעת הפשרה בהחשב בכך שטוב עשתה היושבת-ראש שהסתמכה על המסקנות בדבר מעמדן של האחיות, בהן אנחנו מדברים על הצורך לתת עידוד לאחיות. מסיבה זו כדאי להשאיר את האפשרות למשרד הבריאות לבחון את הדבר.

בסעיף 7: במקום הסיפה הכתובה, אני מציע לכתוב: "הוועדה קוראת למשרד הבריאות לבחון אפשרויות רפואיות לשימוש בהשחלות לפתרון הבעיה".

היו"ר ח. גרוסמן:

חבר-הכנסת זיידל הגיש הצעה בכתב: "הוועדה ממליצה בפני המוסדות הרפואיים במדינה להגביר את המודעות של התרמת כליות על ידי ניהול הסברה מתאימה בקרב הציבור הרחב בנושא זה".

מ. ידיד:

ההצעה הזאת משלימה את מה שאמרת.

היו"ר ח. גרוסמן:

אנחנו יכולים למחוק את המשפט האחרון בסעיף 7, להסחפק בכך שאנחנו אומרים ולהוסיף את הצעת חבר-הכנסת זיידל.

היו"ר ח. גרוסמן:

אנחנו צריכים להחליט בענין האחיות.

ה. זיידל:

כשהופיע פה ד"ר לזר, הוא אמר, ואני מצטט מן הפרוטוקול: "נכון שיש מחסור באחיות. בימים אלה אנחנו מחכונים לבוא למשרד הבריאות בהצעה לתת מוספת סיכון לאחיות כדי ליצור משיכה למקצוע" ומדובר על הנושא הזה.

היו"ר ח. גרוסמן:

חבר-הכנסת קשה צדק, שאיננו יכולים לבוא עם שתי הצעות. מוכרחים למצוא קונסנסוס.

ל. דיציאן:

אני מוכן להסכים להצעת הפשרה של חבר-הכנסת ידיד.

לגבי הנחונים הסטטיסטיים: בפרוטוקול כתוב שד"ר פרייס מכחיש מכל וכל את המספרים האלה.

ר. זוקביץ:

השר מסר מספרים.

ל. דיציאן:

הוא אמר שאם נחשב בכל המחלות הנוספות העלולות להביא לאי ספיקת לליוח נגיע

לרוביה של 600.

היו"ר ח. גרוסמן:

אניס למזרורה לטרוור איה אל